

[Jytte Andersen]

børnene isoleres i forhold til danske børn og det fællesskab, der er i en skoleklasse.

Men forslaget omhandler jo kun en lille del af det samlede indvandrerproblem, og vi havde for et år siden en meget grundig debat om de problemer, der har at gøre med indvandrerne. Statsministeren understregede i sin åbningstale, at regeringen arbejder videre med indvandrerspørgsmålet på grundlag af den debat, vi havde i tinget sidste år, og han tilføjede, at der i år ville være grundlag for en fornyet debat.

Jeg vil gerne understrege, at i den socialdemokratiske gruppe har vi den opfattelse, at det er på høje tid, der bliver tilrettelagt en samlet indvandrerpolitik, og socialdemokratiet har netop udarbejdet et egentligt indvandrerpolitisk program, som udsendes i disse dage. Det er det grundlag, vi ønsker at indvandrerpolitikken skal tilrettelægges på, og jeg vil tillade mig at citere fra dette program:

»For at sikre alle lige uddannelsesmuligheder skal der sættes på aktiviteter, der sikrer, at alle lærer at beherske sproget dansk.

Samarbejdet mellem indvandrere og danskere bør være funktionelt i det daglige samvær, og indvandrerbørn og danske børn skal derfor arbejde sammen i den enkelte classes fællesskab i folkeskolen. Det skal ske ved en særlig pædagogisk indsats med følgende formål:

At sikre, at børnene får reelle muligheder for at forstå det danske samfund og for at finde en placering, der er helt på linje med danske børn.

At udvikle børnenes forståelse for og indsigt i den kultur og det sprog, som er deres forældres, for at forebygge den oplevelse af rodløshed, der kan følge af følelsen af ikke at have tilhør nogen steder.

At øge den almindelige indsigt blandt alle i indvandrernes særlige vilkår og kulturelle særpræg.

Modersmålsundervisningen bør derfor styrkes på en sådan måde, at undervisningen organiseres i tæt tilknytning til folkeskolen. Men det må også gøres klart over for indvandrerfamilien, at det betyder en forøget indsats, også tidsmæssigt, hvis den vil bevare forståelsen for hjemlandets kultur – også hos børnene.«

Jeg skal ikke knytte mange kommentarer til enkelthederne i VS' forslag, men henvise

til mine bemærkninger ved behandlingen i sidste samling.

Jeg vil dog gerne til slut understrege, at socialdemokratiet er positivt indstillet over for en del af det, der ligger i forslaget, men vi mener, det skal ses i sammenhæng med en samlet, overordnet indvandrerpolitik, som det i øvrigt også efter vores opfattelse haster med at få tilrettelagt.

Bundgaard Nielsen (V):

Venstres holdning til uddannelses- og kulturpolitik for indvandrere er den, at indvandrerne for det første skal søges integreret i det danske samfund og for det andet have tilbud om støtte til deres bestræbelser for at bevare deres egen kultur. Derfor har venstre kunnet tilslutte sig beretningen over dette forslag fra sidste samling, afgivet af uddannelsesudvalget den 27. maj 1981, hvori det hedder, at det ligger flertallet på sinde, at indvandrerne sikres en integration i vort samfund, som respekterer deres kulturelle særpræg.

For at fremme integrationen er det helt nødvendigt, at indvandrerbørnene lærer det danske sprog og går i dansk skole; ellers sikrer man dem heller ikke reelle muligheder for at tage imod senere uddannelses tilbud.

Den væsentligste støtte, samfundet kan yde indvandrerne i deres bestræbelser for at bevare deres egen kultur, er tilbuddet om modersmålsundervisning. At kunne tale, læse og skrive sit modersmål er betingelsen for at kunne få del i hjemlandets kultur, ja, sproget er i sig selv en væsentlig del af landets kultur. Modersmålet er også en væsentlig betingelse for, at indvandrerbarnet på et senere tidspunkt kan vende tilbage til sit fædreland. Balancen mellem integrationsbestræbelserne og bestræbelserne for at tilgodese det kulturelle særpræg er vanskelig, men venstre lægger væsentlig vægt på integrationen og forudsætter i øvrigt, at støtte til at bevare det kulturelle særpræg bygger på indvandrernes egne ønsker.

Enhver undervisning, der har sit udgangspunkt i integrationsønsker, må finde sted i den almindelige skoletid og så hurtigt som muligt og så vidt som muligt omfatte alle skolens almindelige fag.

Modersmålsundervisningen og undervisningen i historie, religion og andre af hjem-